

HANDLINGSPLAN MOT MOBBING – BARNEHAGENE I SKAUN KOMMUNE

INNLEDNING:

Skaun kommune har forpliktet seg til å motarbeide mobbing ved og underskrive Manifest mot mobbing 2011-2014. Denne er utarbeidet av regjeringen og sentrale nasjonale parter.

Barnehagen har en viktig rolle i barns utvikling av sosial kompetanse og da med spesiell fokus på voksenrollen. Vi kan være med og forebygge mobbing gjennom å fokusere på hvordan vi behandler og respekterer hverandre. Mobbing forekommer også i barnehagen. Vi må derfor ha kunnskap om hvordan vi oppdager mobbing og hvilke tiltak vi kan sette inn ved oppdagelse, men først og fremst ha fokus på hvordan vi kan forebygge.

Vi har flere sentrale føringer på hvordan vi skal arbeide mot mobbing i barnehagen:

- FN`s Barnekonvensjon
- Barnehageloven
- Rammeplanen for barnehagen
- Forskrift om miljørettet helsevern i barnehagen

DEFINISJON PÅ MOBBING:

”Med mobbing mener vi gjentatt negativ eller ”ondsinnnet” atferd fra en eller flere rettet mot noen som har vanskelig for å forsvare seg. Systematisk utestegning eller gjentatt erting på en ubehagelig måte er også mobbing”

På denne bakgrunn kan vi si at mobbing har tre viktige kjennetegn:

- Trakasseringen er ondsinnnet og rammende
- Den pågår over tid
- Det er ubalanse i styrkeforholdet, både fysisk og psykisk

Forebyggende

Barnehagen er en viktig aktør i arbeidet med sosial kompetanse, som er vesentlig for å motvirke utvikling av problemadferd som diskriminering og mobbing.

Selvfølelse: å oppleve egenverd, akseptere seg selv, kjenne seg akseptert, oppleve indre styrke og ha en positiv holdning til seg selv

Empati: å ha forståelse for andres perspektiver, tanker og følelser, kunne leve seg inn i andres situasjon, vise medfølelse og ta hensyn og kunne tolke og forstå følelsesuttrykk

Prososial atferd: å ha positive, sosiale holdninger og å kunne utføre handlinger som å oppmuntre, bry seg om, vise omsorg, hjelpe til og dele med andre

Selvhevdelse: å kunne hevde seg selv og egne meninger på en god måte, våge å stå imot gruppepress, ta initiativ og bli med på leg og samtaler som allerede er i gang, delta uoppfordret og invitere andre

Selvkontroll: å kunne tilpasse seg ulike situasjoner, takle konflikter og utsette egne behov og ønsker i situasjoner som krever turtaking, kompromisser og felles avgjørelser

Mål

Gi barn mulighet til å ta imot og gi omsorg for på denne måten å utvikle sosial kompetanse (RP 2011)

Suksessfaktorer

Forventninger til voksenrollen

Alle ansatte har, som rollemodeller, et særlig ansvar for å etterleve og formidle barnehagens verdigrunnlag.

Personalet skal:

- Være aktivt tilstede i hverdagen
- Være anerkjennende og gi omsorg
- Benevne og bekrefte prososial adferd
- Sette tydelige og forståelige grenser

- Observere barns samspill og lek, og gi støtte når det er nødvendig

Forventninger til foreldre/samarbeid med hjemmet

Ansatte og foreldre må arbeide sammen for å oppnå et inkluderende og godt psykososialt miljø som forebygger mistrivsel, utrygghet, diskriminering og krenkelsler:

- Foreldrene følger opp barnehagens arbeid med styrking av sosial kompetanse og forebygging av mobbing
- Foreldrene viser interesse for/blir kjent med de andre barna og foreldrene i barnehagen
- Foreldre gir tilbakemeldinger på barnets trivsel og opplevelser i barnehagen
- Foreldrene møter opp på foreldremøter og foreldresamtaler
- Foreldrene lytter til barna og snakker med dem om hverdagen i barnehagen
- Viktig at foreldrene "framsnakker" andre barn i gruppa, samt hilse på dem og snakke med dem i barnehagen

Tiltak

- "Alle med"
- Kartleggingsskjema (Kari Pape)
- Vennskap som tema 1 gang i året
- Tema på foreldremøte

Avdekking

Barnehagen skal være et trygt sted for små barn. Derfor kan det være vanskelig å snakke om at de minste mobber hverandre.

Det meste vi i dag vet om mobbing er basert på forskning og erfaringer fra skolen.

HVA KJENNETEGNER DE SOM BLIR MOBBET:

Forskningen gir et relativt entydig bilde av det typiske mobbeofferet. Stort sett synes dette bildet å gjelde for både gutter og jenter. De typiske mobbeofferene er mer engstelig og usikre enn andre barn. De er ofte forsiktige, følsomme og stilleferdige. Når de blir angrepet av andre barn reagerer de vanligvis med gråt og tilbaketrekning. De har en negativ selvfølelse og en negativ vurdering av situasjonen. De kjenner seg ofte dumme og mislykkede, skamfulle og lite attraktive. Denne typen mobbeoffer blir kalt for det passive mobbeofferet. Det provoserende mobbeofferet er betydelig mindre vanlig enn det passive. Slike barn er ofte ukonsentrerte og generelt urolige, og det oppstår lett irritasjon og spenning rundt dem. Deres eget oppførende temperament bidrar til at de kommer i konflikt med andre barn. (Olweus, 1992)

HVA KJENNETEGNER DE SOM MOBBER?

Et framtrødende kjennetegn for mobberne er deres aggressivitet mot kamerater - noe som nærmest er innebygget i definisjonen av en mobber.

Men de er også aggressive mot voksne og foreldre. De kjennetegnes ofte av impulsivitet og sterke behov for å dominere andre. Mobberne synes å ha lite medfølelse med ofrene for mobbing. Mange mobbere er flinke til å få noen av sine medløpere til å utføre selve "grovarbeidet" mens de selv holder seg i bakgrunnen. Gutter mobber oftere enn jenter, men den mobbingen som blir utført av jenter er vanskeligere å oppdage. (Olweus, 1992)

Mål

Avdekke mobbing så tidlig som mulig

Suksessfaktorer**HVORDAN AVDEKKE MOBBING?**

Personalet skal:

- Observere barns lek og samspill
- Være aktive og engasjerte
- Være lydhør for tilbakemeldinger fra barn
- Være oppmerksom på endringer i barnas adferd
  - o Innesluttet
  - o Sliten
  - o Trett
  - o Sint
  - o Aggressiv
  - o Rastløs
  - o Urolig
  - o Problemer med spising og soving
  - o Gråter mer enn før
  - o Søker lite kontakt med andre barn

Forventninger til foreldre/samarbeid med hjemmet

Det forventes at foreldre/foresatte har dialog med barnehagen.

Håndtering**Mål**

Avdekke fakta og iverksette tiltak

(se tiltaksplan under)

TILTAKSPLAN HVIS MOBBING SKJER

TILTAK	ANSVAR	GJENNOMFØRT. Signatur og dato
1. Den som observerer mobbing informerer de andre ansatte samt styrer. Det tas opp på avdelingsmøte/basemøte. Beskriv så konkret som mulig hva som har skjedd. Hva har barnet/barna gjort? Hvordan har de voksne forholdt seg? Bli enige om tiltak videre.	Alle	
2. Snakk med barna om det som har skjedd. Be barna komme med forslag til hva vi kan gjøre videre. Sammenfatt barnas forslag med det personalet har kommet fram til.	Den som står barnet nærmest	
3. Foreldre til den/de som blir mobbet og den /de som mobber blir informert og tatt med på råd.	Pedagogisk leder	
4. Evaluering av hvordan det går etter 1-2 månededer. Samtale med barna.	Pedagogisk leder	
5. Informasjon eller samtale med foreldre etter behov	Pedagogisk leder	
6. Eventuelle videre tiltak	Pedagogisk leder	
7. Ny evaluering etter et halvt år og eventuelt videre tiltak.	Pedagogisk leder	

SKJEMA FOR MØTER VEDRØRENDE MOBBING PÅ AVDELING.....

Skjemaet skal ligge i barnets mappe (eventuelt kopi til foresatte)

Dato:

Tilstede på møtet:

Hva saken gjelder	Dette skal det arbeides med

Dato for oppfølgingsmøte:

.....

Underskrift ansatte

.....

Underskrift ansatte

.....

Underskrift foreldre

.....

Underskrift